

Editerade liv

☐ BÖCKER

100 unga röster i Europa.
En reportagebok av Talking
Heads. Stefan Randström
(red.) Litorale 1995. 247 si-
dor.

HBL 12.5.95

Talking Heads-reportagen från Europas mest intressanta huvudstäder blev både omtyckta och omtalade tv-inslag. Reprissändningarna under våren har bekräftat att det var hållbar journalistik. I bokform håller däremot inte alla lågprisäventyren samma standard.

Visst, i sina bästa stunder är "Talking Heads — the Book" ett samtidigt påträngande och engagerande samtidsdrama, men ibland blir det inte stort mer än ett utskrivet soundtrack av alltihopa. Man saknar språkbilderna, och framför allt är de litterära stilarna väldigt olika.

Det är Josh Eriksson i Sarajevo som räddar det mesta. Dels är han först och får hela boken upp i plan med en gång, dels har han sinne för hur man skapar den nödvändiga inre spänningen i texten.

Berättelsen om Feda och de andra unga sarajevoborna är

Reportage i ordets bästa bemärkelse.

En del av charmen med boken är att den också förmedlar redaktörernas kaotiska vardag med alla praktiska problem i främmande miljö och — ibland — känslan av att vara helt utlämnad. Steffe Randström grips för en stund av panik när han tappar fotografen Lennart Berggren ur synfältet under en Pamjat-demonstration i Moskva. Chri Ahman blir lamslagen av att allt är så komplett omöjligt

att arrangera i Paris. Mikaela Weurlander blir glatt överraskad av att bli upphittad på flygfältet av sin kontaktperson i Rom. Allt fungerar, men inte på det sätt man tror.

Å andra sidan verkar Erkki Andelins flygplansfunderingar om journalistens makt också helt på sin plats:

Man kan bygga upp människors liv som en liten stad med sandhus, dammar och bilvägar. Så kan man välja att förstöra allt och börja om igen. Man kan

göra översvämning eller syndaflod med gummistövlarna. Man kan ta ett nytt papper och göra ett nytt manus. Editera, i andra människors liv.

Dan Kronqvist